

Täysistunto

Keskiviikko 10.11.2021 klo 14.00—17.58

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rehulain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 206/2021 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 10. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään maa- ja metsätalousvaliokuntaan.

Lähetekeskustelua varten varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Avaan keskustelun. Ministeri Leppä, esittelypuheenvuoro, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.46 **Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä** (esittelypuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Kolmas lakiehdotus samaa sarjaa, samaa sukua kuin nuo aikaisemmatkin, ja tällä muutoksella toimeenpannaan lääkerahun valmistuksesta, markkinoille saattamisesta ja käytöstä sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen muuttamisesta ja direktiivin muutoksesta johtuvaa asetusta ja kansallista lakia. Lääkerhua koskevaa lainsäädäntöä virtaviivaistetaan — se on tullut jo moneen kertaan esille, sillä tässäkin on kysymys myös siitä, että sitä pitää virtaviivaistaa — ja myös yhdenmukaistetaan muita rehuja koskevan lainsäädännön kanssa. Samaan aikaan päivitetään tietysti alempiasteisia säädöksiä. Tämänkin lain on tarkoitus tulla voimaan sitten tammikuun lopussa samanaikaisesti, kun EU:n lääkerhuasetuksen soveltaminen alkaa.

Muutama nosto täältä ehdotuksesta:

Tilarehustamot sekä hyväksytyt tilasekoittajat saavat mahdollisuuden valmistaa lääkerhua tilan omille eläimille. Tilarehustamolla tarkoitetaan turkiseläintilaa, joka valmistaa lääkerhuja sekoituslaitteistolla tilan omille turkiseläimille, ja tilasekoittajalla vastaavasti tilaa, joka valmistaa lääkerhua tilan omille elintarviketuotantoeläimille. Voimassa olevassa laissa ei ole säännöksiä tilavalmistusta koskien. Käytännössä kyseeseen saattavat tulla poikaskalankasvatuslaitokset, sikatilat ja tilarehustamoiksi luokiteltavat turkiseläintilat.

Myös rahtisekoittajat voivat valmistaa lääkerhuja. Rahtisekoittajalla tarkoitetaan toimijaa, joka valmistaa rehua siirrettävällä mylly- ja sekoituslaitteistolla. Voimassa olevassa laissa ei tähänkään ole säännöksiä, eikä siihen kyselyjen perusteella ole myöskään kiinnostusta.

Muita kaupallisia lääkerahun valmistajia koskevat säännökset pysyvät ennallaan.

Lääkerahun valmistaminen elintarviketuotantoeläimille vaatii asianomaisen toimijan hyväksynnän, viranomaisen hyväksynnän, eli Ruokavirasto antaa tähän hyväksyntänsä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 131/2021 vp

Vaatus säilyy ennallaan, mutta tilavalmistuksen myötä tulee uusia toimijoita hyväksyntävelvoitteen piiriin.

Lääkerehun kotimaiseen valmistukseen ja sisämarkkinakauppaan liittyvää ilmoitusvelvollisuutta harvennetaan ja sitä yhdenmukaistetaan, ja tiedot ilmoitetaan jatkossa vuosittain Ruokavirastolle, voimassa olevan lain perusteella kuukausittain. Tilavalmistuksen myötä tulee, niin kuin äskeisessäkin kohdassa, uusia toimijoita tämän ilmoitusvelvollisuuden piiriin, mutta ilmoitusvälit harvenevat. Kansallista lainsäädäntöä myöskin, totta kai, tässä kohdin tarvitaan.

Mikä tahansa rehun ja lääkkeen sekoitus ei ole lääkerehua. Lääkerehun valmistukseen käytetään lääkemuodoltaan esisekoitteita. Lääkkeen manuaalinen sekoittaminen rehuun tai lääkkeen annostelu veden mukana kuuluvat eläinten lääkitsemislain soveltamisalaan, eli tämä säilyy ennallaan, mutta tätä täsmennetään sekä EU-asetuksessa että laissa. Lisäksi aluehallintovirastoa ja eläinlääkäreitä koskeva velvoite lääkerehujen osalta siirretään eläinten lääkitsemislakiin, ja esityksellä myös kumotaan maa- ja metsätalousministeriön asianomainen asetus lääkerehuista. Myöskin ministeriön asetusta rehualan toiminnanharjoittajista muutetaan samalla aikataululla kuin tämä laki esitetään tulevaisuuteen voimaan. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia esittelystä. — Edustaja Kalmari poissa. — Edustaja Myllykoski, olkaa hyvä.

16.50 **Jari Myllykoski vas:** Arvoisa puhemies! Täytyy nyt todeta näiden kaikkienkin osalta, mutta erityisesti tässä, että EU edellä, Suomi perässä. Nyt ei tarvitse kuitenkaan kritisoida, kun pyritään turvaamaan, etteivät eläinten rehut aiheuta vaaraa eläinten tai ihmisten terveydelle. Eli oikea suunta, nyt on hyvä jatkaa. Ei kaikki paha tule EU:sta, vaan tässä on todellakin tärkeä näkemys, että näin sitten jatkossakin toimitaan.

Ministeri Leppä toi sen asian tässä esille, mihinkä olisin halunnut itsekin tässä puheenvuorossa tarttua. Se on nämä tilarehustamot ja niiden mahdollisuudet toimia jatkossakin. Kuitenkin tässäkin toivon, että me valiokunnassa perataan tämä hallinnon ja valvonnan suhde, että lisääntykö valvonta, ja kun näitä tehtäviä siirretään taholta toiselle, tuleeko meidän byrokratia ja sitä kautta tuottajien kustannukset nousemaan valvontamaksujen tai muiden osalta, joita sitten tehdään. Tuntui hyvälle, kun ministeri sanoi, että ilmoitustenantto harvenee. Se on oikea suunta. Katsotaan, mitä valiokunnassa sitten kuulemisten perusteella voidaan tehdä, onko tässä mahdollista omavalvontaa, mutta erityisesti tulee keskittyä siihen, että tämä byrokratia ei lisäännä ja tuottajien kustannukset eivät nouse tämän johdosta.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ledamot Norrback, var vänlig.

16.52 **Anders Norrback r:** Tack, kiitos, arvoisa puhemies! Tämä esitys rehulain muuttamiseksi on tervetullut uudistus rehun turvallisuuden parantamiseksi. Rehu on eläinten ravintoa ja tästä syystä tärkeä tuote koko ruokaketjussa. Rehun tulee olla turvallista niin eläimille kuin ihmisellekin.

Uudistus tulee Ruokaviraston vastuulle. Ruokavirastolla on tärkeä tehtävä koko ruokaketjutuotannon varmistamiseksi. On tärkeää, että viraston toiminta on sujuvaa ja että vilje-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 131/2021 vp

lijöitä opastetaan ja heille tarkennetaan, miten säädökset vaikuttavat viljelijöiden työskentelyyn.

Ärade talman! Jag vill också här hålla med ledamot Myllykoski om den här byråkratiska biten, att vi bör titta på den och att vi inte förorsakar onödiga kostnader. Det här måste vi ändå göra utan att pruta på säkerheten. Just den här biten, liksom det var det i förra lagförslaget, är en av våra konkurrensfördelar, att vi har ordning och reda när det gäller just den här typen av verksamhet. Åter en gång har jag orsak att tacka ministern för ett bra lagförslag. — Tack.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen, olkaa hyvä.

16.53 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Tämä on taas yksi esimerkki Euroopan unionista tulevien erilaisten säädösten implementoinnista täällä Suomessa. On hyvä tietoenkin, että rehulait laitetaan ajan tasalle ja nimenomaan niin, että niillä parannetaan eläinten hyvinvointia, sehan suoraan heijastuu meidän jokapäiväiseen leipäämme ja siihen, miten hyvää ruokaa syömme. Kun raaka-aineet ovat hyvät, niin varmasti saadaan suomalaisessa elintarviketeollisuudessa, esimerkiksi meijereissä, tuotettua erinomaista ruokaa suomalaiseen ruokapöytään. Sehan tässä on se iso asia.

Ihmettelen vain tätä Euroopan unionin näkökulmaa näihin asioihin. On vanha kansanviisaus, että olkoon Euroopan unioni isoissa asioissa iso ja pysyköön pienissä asioissa mahdollisimman pienenä. Parhainta olisi, että se olisi näkymätön niissä asioissa, koska minua pikkusen huolestuttaa tämä valtava byrokratian viljely, mikä meille sieltä lykätään. Meillä alkaa olla tämä maa kohta semmoisessa tilanteessa, että voi sanoa, jos vähän sarkasmia käyttää, että täällä on valtavan hyvä hallinto pyörittämässä asioita, sitten on yksi ammattikunta, joka tekee valituksia, ja sen jälkeen valitusten käsittelyyn menee valtavasti rahaa, ja sitten tavallinen veronmaksaja ja yrittäjä ja tavallinen ihminen yrittävät rimpuilla jossakin siinä välimaastossa, miten pärjäisi.

Toivoisin, että tähän byrokratietahtiluun saataisiin joku ääri ja raja. Kuitenkin kaikkien kansanedustajien on hyvä muistaa se, että tämän kuitenkin maksaa suomalainen veronmaksaja, ei kukaan muu. Ja kun siitä pienestä tulosta ruvetaan verottamaan isoja summia pois, niin se tarkoittaa sen suomalaisen perheen tai suomalaisen yksin elävän ihmisen, opiskelijan tai eläkeläisen, elämän vaikeutumista. Kun tällä keinoin menemme eteenpäin, niin jonain päivänä sitten tulee taas eduskuntaan esitys, että pitäisi jotakin tukea maksaa.

Nämä asiat pitäisi saada oikeaan mittakaavaan, ja nyt näissä asioissa on pikkusen mitta-kaava hukassa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Lundén, olkaa hyvä.

16.55 Mikko Lundén ps: Kiitos, arvoisa herra puhemies! Tällä asetuksella annettavalla säädöksellä direktiivin sijaan pyritään nyt yhdenmukaistamaan vaatimuksia eri jäsenvaltioissa. Esityksellä päivitetään rehulaki vastaamaan EU-lainsäädännön nykytilaa ja täten edistämään rehujen ja elintarvikkeitten turvallisuutta sekä reilua kilpailua alalla. Niin ikään elintarvikeketjun lainsäädännön yhdenmukaistamisella ja kehittämisellä varmistetaan tuotteiden turvallisuus läpi koko ketjun pellolta pöytään. Selkeä lainsäädäntö lisää yrittäji-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 131/2021 vp

en toimintavarmuutta sekä ehkäisee epätervettä kilpailua. Tämä kaikki on nähdäkseni positiivista kehitystä sektorilla.

Arvoisa herra puhemies! Toisaalta tässä on samaten olemassa pieni vaara siitä, että muutokset aiheuttavat yksittäisille tiloille kustannusten nousua. Kuitenkin on niin, että nämä tulossa olevat muutokset todennäköisesti johtaisivat mikrobilääkkeiden alentuneisiin kokonaiskäyttömääriin. Näin ollen asetukset myös tiukentavat jonkin verran eläinten mikrobilääkkeiden käytösääntöjä, jotta mikrobilääkeresistenssin vaaraa voitaisiin ehkäistä paremmin EU:ssa.

Arvoisa herra puhemies! Isossa kokonaiskuvassa näen tämän nyt tehtävän asetuksen vain ruokaturvallisuutta silmällä pitäen varsin hyväksi. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Leppä, minuutti.

16.56 Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä: Kiitoksia, puhemies! Minuutti riittää hyvin. Kiitos hyvistä puheenvuoroista. Kaksi asiaa:

On ihan totta, että tämä asetus, kaiken kaikkiaan tämä kokonaisuus, tasapainottaa markkinoita, kun muitakin vaaditaan lähemmäs sitä, mitä me Suomessa olemme tottuneet jo pitkän aikaa toiminnassamme harjoittamaan. Tämä on todella tärkeä asia siinä mielessä.

Ja kun tämä byrokratia-asia nousi tässäkin esille — ihan samaa mieltä. Tässäkin kannustan teitä, valiokuntaa, käymään hyvin tarkasti läpi, että ei vain yhtään ylimääräistä byrokratiaa tällä aiheuteta ja että sitä mahdollisuuksien mukaan yhdistetään ja tietojärjestelmät toimivat yhteen.

Ja viimeinen huomio: Täällä tuli paljon näissä kaikissa kolmessa asiassa esille, miten hyvällä tolalla Suomessa asiat ovat. Niin ne ovat. Varmaan muistamme kaikki, että Suomi voitti maailmanmestaruuden 156 maan vertailussa ruokaturvasta viime keväänä. Se on osoitus siitä, minkälaisella tolalla meillä asiat ovat. Ja tämä, mikä täällä esityksenä tuli, että ”luota suomalaisen tuottajaan”, [Puhemies koputtaa] on erinomainen asia. Tätä viestiä toivon, että me kaikki viemme eteenpäin. Täällä nyt vain on yksinkertaisesti maailman parasta. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin maa- ja metsätalousvaliokuntaan.